



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

**Cena prenumeraty:** miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośne do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

**Ceny ogłoszeń:** za wiersz pettlowy jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 60 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamiów nadesłanych redakcja nie zwraca.

**Adres Redakcji i Administracji** CZESŁOCHOWA, ulica Państwa Maryi Nr. 35. — Telefon Nr. 5

## O rozstrzygnięcie sprawy polskiej.

### O rozwiązanie austro-polskie.

„Sonn und Montags Ztg.“ w artykule polemicznym zwraca się przeciwko berlińskiemu „Lokalanzeigerowi“, który przed kilkoma dniami wystosował apel do zwłoczności, aby sprawy między sobą sporne we wspólnym interesie załatwili.

Przy tej sposobności „Lokalanzeiger“ wyraził pogląd, jakoby Austro-Węgry za czasów hr. Czernina wyrzekły się rozwiązania austro-polskiego — wzajemnie za ulepszenie granic ze strony Rumunii na rzecz Austro-Węgier. „Sonn und Montags Ztg.“ wyraża następnie ubolewanie, że prasa austriacka zachowuje się wstrzemięźliwie wobec zagadnienia polskiego, tymczasem sprawa ta jest nie tylko najbardziej zawiąkaną, lecz także najważniejszą dla monarchii. Nie nie wskazuje jednak na to, aby rzecz w kołach politycznych już przesądzone. Opinia hr. Czernina, wyrażona w liście panów, jakoby widoki rozwiązania austro-polskiego się zmniejszyły nie może uchodzić za dowód, iżby koła polityczne rozwiązanie to poniechały. Pismo z największą wszakże stanowczością odiera przypuszczenie, jakoby za ulepszenie granic ze strony Rumunii — można było wyrzeknąć się zastrzeżeń co do stosunku monarchii względem polaków w Galicji. Pas ziemi, osiągnięty w Rumunii, nie jest w tej mierze ekwiwalentem, jak nim nie jest wobec przywilejów gospodarczych, zdobytych przez Niemców. Konieczną więc jest rzeczą rozważyć potrzeby Austro-Węgier, Niemiec i Polski i ustalić to, co jest interesem wspólnym. Koalicja w artykule „Lokalanzeigera“ dopatrywać się zdaniem „Sonn und Montags Ztg.“ nowych różnic, jakie dzieli Austro-Węgry i Niemcy.

### Organ Niemców katolickich o naradach w kwatrze głównej.

Z prasy niemieckiej dopiero kilka gazet wypowiedziało się o konferencji w Głównej Kwaterze. Pomiędzy nimi pisze „Germania“:

### Dlaczego sprawy polskiej jeszcze nie załatwiono?

Sprawa polska wymaga rozstrzygnięcia. Odczuwa się tam całym naturalnie stan obecny jako niezadowolający i pragnie się dość do celu. Polacy chcą być panami we własnym domu, chcą pozbyć się tych polowiczności, jakie im obecnie dają się we znaki i pragną widzieć urzeczywistnione marzenia długich lat dziesiątków, śnione pod knutem carskim, — do którego to urzeczywistnienia wszelako, gdy czas był ku temu odpowiedni, serdecznie mało się przyczynili. Właśnie kwestja polska jest bezwątpienia najtrudniejszą z tych, które nasuwają się wskutek przewidzianych w pokoju brzeskim nowych orientacji kresowych, obszarów byłego państwa carskiego. Przyszłością Polski bowiem są interesowani nie tylko polacy sami, Niemcy i monarchja nadunajaska, ale wśród tych państw rozmaite interesy co do Polski nawzajem się ścierają. To zaś, że tak trudno pogodzić wszystkie te życzenia i żądania, że trudno znaleźć wyrównanie po myśli wszystkich interesowanych, było zapewne powodem, że kwestja polska pozostała dotąd niezafatwiona.

Stwierdziwszy to naogół, przechodzi następnie organ centrowy do omówienia kolejno stanowiska polaków, partji niemieckich w Austrii, Węgrów i wreszcie tego, jakie stanowisko powinna zająć Rzesza niemiecka. I tak pisze:

### Czego chcą polacy?

Pominąwszy mniejszość socjalistyczno-republikańską, ogół polski pragnie przywrócenia Królestwa o ile możności w granicach przedrozbiorowych, lecz samo się przez się rozumie, że takie życzenia nigdy przynigdy w całej pełni nie mogą być urzeczywistnione. Słupów granicznych Prus na wschodzie nie wolno tykać. Polacy muszą ostatecznie tem się zadowolić, co stosownie do położenia dzisiaj może być zjednoczone pod panowaniem białego orła. Jest to przedwzrostkiem Polska kongresowa i dalej, gdy kwestja tronowa zostanie rozstrzygnięta po myśli habsburskiej, Galicja. Takiego rozstrzygnięcia pragną polacy w Królestwie i Galicji, wszelako w takim razie nasuwa się jeszcze kwestja, czy wschodnia Galicja zamieszkała przez ukraińców, ma być przyłączoną do nowej Polski, czy też do Bukowiny.

Tutaj przypomina organ centrowy, że podział taki został przewidziany tajnym układem w pokoju z Ukrainą, co następnie było główną przyczyną starcia między polakami a prezesem ministrów Seidlerem. Obecnie zaś, pod zarządem bar. Hussarka, zdaje się, jakoby Galicja nie-podzielona miała ewentualnie być połączoną z Polską.

### Czego chcą Niemcy austriacy?

Dalej nadmieniamy „Germania“ fakt zresztą znany, że partje niemieckie w Austrii nie byłyby przeciwne odłączeniu Galicji od monarchji, gdyż w ten sposób osiągnęłyby większość w parlamencie austriackim przeciwko Czechom i Słowakom południowym. Natomiast Węgrzy, jakkolwiek między nimi a polakami zdawien dawna panują jaknajlepsze stosunki, nie mogą jeszcze się podgodzić z myślą rozwiązania austro-polskiego z obawy, aby trjalizm nie przyczynił się do osłabienia ich dotychczasowego stanowiska w państwie. Z drugiej strony jednak w granice Rzeszy chętnieby widziano taki wzrost potęgi monarchji, a Niemiec chętnie widziano przyłączenie Dalmacji do Węgier, o czem w tym związku dzisiaj mówią naogół, ku wielkiemu niezadowoleniu Niemców austriackich.

### Stanowisko Niemców Rzeszy.

Co zaś dotyczy rozwiązania austro-polskiego ze stanowiska niemieckiego — pisze organ centrowy — to należy brać pod uwagę nie tylko stan obecny, znajdujący wyraz w wypróbowanym podczas wojny sojuszu między Niemcami a monarchją habsburską. Mąż stanu powinien zawsze pamiętać o tem, że stosunek ten, z biegiem czasu raz kiedyś może uleść zmianie, a wtenczas naturalnie ten nasz sąsiad, potężniejszy aniżeli dzisiaj i mający z nami tak długą granicę nie byłby przyjemny. Pominąwszy to jednak i ufając, że sojusznik ten nigdy nie osłabnie i tę wątpliwość w każdym razie należy pamiętać o tem, że połączenie Polski z Austro-Węgrami przyniosłoby im znaczną korzyść gospodarczą ze szkoda dla Niemiec.

Takie są główne wątpliwości organu centrowego przeciwko rozwiązaniu austro-polskiemu, których, jak zaznacza, nie zdołają usunąć nawet takie umowy, jak równooprównanie gospodarce Niemiec z Austro-Węgrami w Polsce i spełnienie pewnych żądań militarnych Niemiec.

Zresztą (pisze dalej), rozwiązanie austro-polskie zdaje się nie być jeszcze zupełnie pewnem, a nawet w pewnych kołach politycznych utrzymują stanowco, że taki zamiar w rządzie niemieckim nie istnieje.

Wymieniają już teraz rozmaitych kandydatów na tron polski (austriackiego, bawarskiego, saskiego, a nawet bułgarskiego). Prawdopodobnie są to jednak kombinacje bez poważniejszego znaczenia, że jednak ostateczne rozwiązanie kwestji polskiej musi już być bliskie, o tem świadczy chyba dopuszczenie po raz pierwszy do udziału w rokowaniach przedstawicieli rządu polskiego.

„Germania“ kończy swój artykuł uwagą, że odkładanie uregulowania kwestji polskiej nie przyczyni się do polepszenia stosunków między Niemcami a Polakami i dlatego należy się cieszyć z tego, że rząd co do tej sprawy doszedł, jak się zdaje, do pozytywnych rezultatów. Wobec tego zaś jest zrozumiałem żądanie, aby decyzje te zostały przedłożone komisji głównej parlamentu.

### Kandydaci do tronu polskiego.

„Berl. Lokal-Anz.“ donosi: Jak wiadom, w sprawie polskiej mocarstwa centralne doszły do porozumienia w głównej kwatrze, gdzie obecni byli dwaj przedstawiciele rządu warszawskiego. Porozumiano się też co do kandydatury na tron Polski arcyksięcia Karola Stefana. Myśl połączenia Galicji z Królestwem, jako też zamiar obioru na króla cesarza Karola zarzucono.

Z powyższego widać, że postanowiono zastosować się w całej rozciągłości do manifestu z d. 5 listopada 1918 r. i utworzyć samodzielne państwo z samodzielnym oparciem się na mocarstwa centralne. Przy tym oparciu muszą być brane pod uwagę w pierwszym rzędzie Niemcy. Ponieważ interesy Austrii zostaną uwzględnione przez obiór króla z domu Habsburgów, przeto szczególne interesy Niemiec muszą być uwzględnione w traktatach i w konwencji, których zawarcia spodziewać się należy.

„Vossische Ztg.“ utrzymuje, że w kołach politycznych niemieckich wymieniają arcyksięcia Karola Stefana, jako tego z kandydatów, który ma największe szanse do otrzymania korony polskiej. „Vossische Ztg.“ przeży jednak temu, również jeden z książąt bawarskich jest wymieniany, jako przyszły król polski. Nazwiska tego księcia bawarskiego „Vossische Ztg.“ jednak nie wymienia.

O ile kombinacje te zgadzają się z prawdą, najbliższa przyszłość okaże.

## WOJNA.

### Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 18 sierpnia 1918 r.:

- Zachodni teren walk.
- Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Ruprecht.
- Walki piechoty na południowy-zachód od Bucy i na północ od Ancre.
- Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehna.

Po obu stronach Aene nieprzyjacieli wczoraj kontynuował ataki swoje. Poparty silnie przez artylerję i wozy pancerne, atakował wczesnym rankiem wzdłuż dróg, prowadzących z Amiens i Montdidier do Roye. Wozy jego pancerne zostały rozstrzelane, albo zmuszone do odwrotu, postępująca za nimi piechota odparta została ogniem i kontratakami.

Pod i na południe od Beuvrignes, gdzie nieprzyjacieli dnia 16 sierpnia, zgodnie z dodatkowymi doniesieniami, sześciokrotnie naprótno atakował, rozbił się ponownie ataki przeciwnika. Pod wieczór walka artyleryjaska zmogła się ponownie z wielką siłą i rozpostarła się aż do odcinka na północ od Chaules i na południowy-zachód od Noyon.

Na północny-zachód od Chaules ataki nieprzyjacielskie, dzięki naszemu skoncentrowanemu ognowi, rozwiązać się mogły w niewielu tylko punktach. Ataki te zostały odparte.

Po obu stronach Roye, pomiędzy Beuvreignes a Lassigny nieprzyjacieli przypuszczali kilkakrotnie ataki, które załamały się przed naszymi linjami.

Walki przedpolowe na południowy-zachód od Noyon.

Na północ od Aisne, po gwałtownym ogniu nastąpiły częściowe ataki Francuzów pomiędzy Nampcel a Neuvron. Na północ od Auchres nieprzyjacieli zajęli nasze czołowe. Pozatem odparty został ogniem i kontratakami.

**Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.**

Nad Vesle pomyslane walki piechoty. Pomiedzy Brainsa a Fismes ożywiona nocna działalność artyleryjska.

**Grupa wojsk ks. Albrechta.**

Pomyślne uderzenia na okopy nieprzyjacielskie pod Blamont. W Wogezach wysunięte aż do Vrapelle posterunki nasze cofnęły się, zgodnie z rozkazem, przed częściowymi atakami nieprzyjaciela.

Pierwszy general-kwaternistrz Ludendorff.

## Rząd sowieków wypowiedział wojnę koalicji.

"Prawda", z dnia 10 b. m. pisze: Rząd sowieków wypowiedział wojnę koalicji. Wielkie operacje wojenne oczekiwane są zarówno na froncie czesko-słowackim jak i na froncie murmańskim. Równocześnie rząd sowieków przygotowuje manifest, w którym powiedziano, że sytuacja w Rosji jest niepokojąca. Koniecznym jest nowe wniechanie się Rosji w wojnę, wobec tego uchwalono, kończąc "Prawdą" przenieść rząd do miejscowości niezagrażonej.

**Archangielski - podstawa operacyjna dla akcji koalicji.**

Komunikat Pet. Ag. Tel.: Według nadoszłych tutaj wiadomości, główne siły zbrojne armii angielskiej, francuskiej i amerykańskiej mają być skierowane do Archangielska dla utworzenia tutaj podstawy operacyjnej.

Okręg Murmański jest strzeżony przez niewielki oddział angiłków, francuzów i białogwardystów.

Przedstawiciele koalicji zaprzeczali z początku, jakoby zamierzali zarządzić mobilizację wśród ludności okupowanych przez siebie terytoriów, wszelako obecnie ogłosili o ni mobilizację w sposób najzupełniej urzędowy. W ciągu kilku dni zmobilizowano około 3500 ludzi. Utworzono w ten sposób 5 batalionów pod dowództwem 3 angielskich i 2 francuskich dowódców batalionów.

**Rozruchy włosciańskie na Ukrainie.**

"Kijowska Myśl" donosi, że rozbite bandy chtiopskie z gub. kijowskiej częściodowo przedarły się przez Dniepr i rozgromiły fabrykę cukru w gub. poltawskiej. Starosta poltawski donosi, że bandy bolszewickie, które zbiegły z gub. kijowskiej, otoczone zostały w Perejasławiu przez wojska niemieckie i ukraińskie, w celu ostatecznego zlikwidowania buntu.

**Wioscy lotnicy nad Insbrukiem.**

Wiedeń, 18 | 8. Z Insbruku donoszą:

Trzech lotników włoskich ukazało się nad miastem, mając za cel swej wycieczki najwidoczniej miasto Insbruk. Dwaj z tych lotników byli to wywiadowcy, trzeci aparat był ty-bu bojowego.

Z ukazaniem się lotników włoskich prawie równocześnie zaczął się nich ogień z baterji ochronnych, które nie dopuściły do tego, ażeby Włosie mogli się niżej opuścić.

Po pewnym czasie włoskie aparaty zawróciły i oddaliły się w kierunku południowo zachodnim.

**Rada wojenna koalicji.**

Rzymski korespondent "Stampy" zapowiada zwołanie do Rzymu w

przyszłym tygodniu koalicyjnej rady wojennej, która głównie zajmie się sprawą ofensywy na froncie zachodnim.

**Bombardowanie portów amerykańskich.**

Według informacji dzienników paryskich donoszą z Londynu, że porty Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej: Charleston (stan południowa Karolina) i Wilgimington (stan północna Karolina) bombardowane były wczoraj bombami gazowymi z kilku niemieckich łodzi podwodnych. Szkody znaczne.

## Chwila bieżąca.

— Cesarz Karol przybył z niemieckiej kwatery głównej do Reichenau.

— Rosyjscy generałowie, Szoerbaczew i Czermiczew, którzy zniknęli całkowicie z widowni, wypłynęli obecnie przy wojskach czesko-słowackich.

— Z Bagdadu odeszedł oddział angielski, kierując się nad morze Kaspijskie.

— Nowy parlament chiński otwarty został 11-go sierpnia w obecności prezydenta republiki rządu oraz przedstawicieli państw koalicyjnych.

— W nocy z dn. 14 na 15 b. m. niemieckie samoloty ostrzeliwały Dunkierkę, Bulogne i Calais.

— Anglja oficjalnie wzięta na siebie główne dowództwo sił zbrojnych koalicji na Murmanie, oraz w okręgu uralskim.

— Kazanń otoczony został przez wojska sowieckie i jest przez nie bombardowany.

— Ukraiński prezydent ministrów, Litzohub, przybył do Berlina, w celu omówienia szeregu spraw politycznych.

— "Times" dowiaduje się z Tokio, że wojska francuskie przybyły do Nikolska.

— Anglicy w Palestynie powołują pod broń żydów tamtejszych, w celu wzmocnienia batalionów żydowskich, które tam przybyły z Anglii.

— Podczas walk pomiędzy Avre i Avre w dn. 8 bm. atakowało front niemiecki 500 tanków.

## Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

**Dążenie do podziału Austrii.**

"Corriere della Sera" donosi, że oświadczenie Anglii, uznające czesko-słowaków jako naród sprzymerzony, poprzedzone zostało 14 dniami naradami z Kłwardem Beneszem, sekretarzem czeskiej rady narodowej, przez przesłanie do Anglii, która dotychczas zgadzała się tylko na włoskie pretensje do terytoriów austriackich, daje sankcję swoją na cały program podziału Austrii.

**Położenie w Hiszpanji.**

Berlin, 18 | 8. Do "Norddeutsche Allgemeine Ztg." telegrafują z Bernu: Według doniesień paryskich położenie w Hiszpanji zaostrzyło się bardzo wskutek braku żywności. Na prowincji buntują i staroia z policja, są na porządku dziennym. W Murcji wybuchł strajk powszechny. Strajkujący urządzili manifestacje, domagając się chleba i pracy. Ruch rozszerza się na Saragosę, Rea, Grenadę, Bilbao i Malagę.

**Rokowania**

**rosyjsko-ukraińskie.**

Kijów, 18 | 8. Nota rosyjskiej delegacji pokojowej, wręczona na ostatnim posiedzeniu komisji rozrachunkowej odmawia Ukrainie wszelkiej pretensji do części rosyjskiego majątku państwowego, a to mianowicie

ze względu na ogromne szkody, jakich doznała Rosja przez oderwanie się Ukrainy.

Raczej przeciwnie Ukraina jest obowiązana uściść odpowiednie odszkodowanie.

Na posiedzeniu komisji politycznej wręczyła ukraińska delegacja pokojowa oświadczenie pisemne w sprawie samostanowienia ludności o swej przynależności państwowej. W poświadczeniu tem powiedziano, że ponieważ okręg doński na podstawie prawa samookreślenia proklamował swą niepodległość, która uznana została przez Ukrainę, przeto ukraińska delegacja pokojowa może prowadzić rokowania z Rosją jedynie w sprawie ustalenia granicy na przestrzeni od jeziora Wygonowskiego do Nowochoperska, wobec czego wzywa delegację rosyjską do natychmiastowego przejścia do ostatecznego ustalenia granic.

Przewodniczący rosyjskiej delegacji pokojowej Rakowski oświadczył, że odpowiedź ostateczna może być udzieloną dopiero na posiedzeniu plenarnem i prosi wobec tego o przerwanie do tego czasu prac wszystkich komisji.

**Zona niem. następcy tronu w łodzi podwodnej.**

Do "Berliner Tageblattu" donoszą z Wismaru d. 16 b. m.: że przybyła tam na łodzi podwodnej następczyni tronu.

Druga od Heftigendam do Wisnuru odbyta została w łodzi pod wodą.

W towarzystwie następczyni tronu znajdował się wielki książę meklemburski i księżniczka Olga brunswicka.

**Katastrofa kolejowa.**

W ub. piątek wieczorem pociąg pędzący, zjadający z Podwalczyk do Odessy, koło stacji Zmierzaka, z powodu braku szyn — co w ostatniej chwili spostrzegła służba kolejowa — został nagle wstrzymany. Podczas tego pięć wozów wykołowało się, a znaczna część podróżnych jest ranna. Jak stwierdzono na miejscu, 38 osób zostało zabitych.

**Hold mec. Osuchowskiemu.**

W sobotę 11 b. m. przedstawiciele Polskiego Komitetu Opieki nad Jencami w osobach prezesa p. Olszowskiego, p. Popłowskiej i p. Seydla ofiarowali mec. Osuchowskiemu jednodniówkę złożoną z utworów jenców pelaków, wydaną przez Komitet, z następującą dedykacją:

"Mecenasowi Osuchowskiemu, Wielkiemu Jajmżnikowi Ojczyzny, który w ciężkiej epoce ucisku narodowego dzwigał na swych barkach oświatę kraju, w latach klęsk wojny ratował setki tysięcy rodaków od śmierci głodowej, zawsze wysoko trzymając sztandar umiłowanej ojczyzny i swym przykładem budząc inne serca do ofiarności w hołdzie najwyższemu tę pamiętkę pracy wspólnej w obronie życia jenców składa Polski Komitet Opieki nad Jencami".

P. Olszowski w gorącym przemówieniu podnosił zasługi dla jenców mecenasa Osuchowskiego który zasiliał obozy licznymi przysiękami żywności.

**120,000 rubli na prawostawie w Chełmszożyńcu.**

Ukraiński "Dziennik Wistnyk" zamieścił uchwałę rady ministrów, zatwierdzoną przez hetmana, tej treści: "Asygnować do rozporządzenia ministra wyznań z funduszu kasy państwowej 120,000 karbowanów, stosownie do załączonego 3-oh miesięcznego budżetu, na utrzymanie duchowieństwa prawosławnego w ziemiach okupowanych: Chełmszożyńcu, Podlasiu, oraz Polesiu, które to ziemie według brzeskiego traktatu pokojowego należą do państwa ukraińskiego".

**Opieka nad polakami w Pruszech.**

Berlin, 17 | 8. W celu reprezentowania interesów wszystkich zagranicznych polaków, znajdujących się



w Prusiech, utworzono w Berlinie, Bochumie, Katowicach i Poznaniu biura porad i informacji, pod nazwą: „Biuro społeczne polskiej frakcji parlamentarnej”.

# KRONIKA

**Z żałobnej karty.** Dowiadujemy się o zgonie s. p. Bronisława Draca, długoletniego kierownika szkół początkowych w Częstochowie, pozostającego na tem stanowisku z górą lat 40. W latach największego nacisku rusyfikacyjnego zmarły z zamilowaniem poświęcał się zawodowi nauczycielskiemu, pozostawiając chlubne wspomnienie w licznych rzeszach swych wychowanców. Zwiłki s. p. Bronisława Draca pochowane zostały w majątku Kazimierzowie na Białej Rusi.

**Wystawa prac s. p. M. Zaremskiego.** W gmachu Tow. Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie została otwarta poświęcona wystawa prac artysty-malarza s. p. Marjana Zaremskiego, znanego w naszym mieście długoletniego pracownika na niwie społecznej i artystycznej.

S. p. Marjan Zaremski był nieposłędziej miary artystą, który w rodzaju, przez siebie uprawianym, na pierwszorzędem stanął stanowisku. Pozostawił niewiele prac, lecz są to rzeczy wielkiej wartości, które będą musiały z czasem wejść do naszych muzeów publicznych.

Posmiertna jego wystawa mieści zaledwie trzydzieści utworów. Z obrazów znalazły się: „Gimnazysta modlący się”, „W stajni” i „Odczynianie czarów” kapitalne dzieło zmarłego artysty. Oprócz tego jest kilka pojedynczych figur, traktowanych obrazowo, kilka studjów głów oraz parę portretów. Wystawa tak nienaturalna, pomimo, że posiada rzeczy doskonałe, nie może rościć pretensji, aby w pełni przedstawiała całość działalności niedawno zmarłego artysty. Po skończeniu wojny należałoby raz jeszcze zająć się tą sprawą i zgromadzić całość jednolity.

**Nowa szkoła.** W mieście naszym z nowym rokiem szkolnym, zgromadzenie SS. Zmartwychwstania Paskiego otwiera żeńska VII-klasowa szkoła zawodowa. Lokal nowej szkoły mieścić się będzie przy ul. Panny Marii nr. 58 i początkowo będą otwarte klasy: wstępna, I i II.

**Odłożone zebranie.** Zapowiedziane na dzień 18 sierpnia doroczne ogólne zebranie członków Stow. Wzajemnej Pomocy pracowników handlowych i przemysłowych z powodu nieprzybycia dostatecznej ilości członków nie doszło do skutku. Termin drugiego zebrania wyznaczony został na niedzielę dn. 1 września.

**Z zebrania „Dźwigni”.** W ubiegłą niedzielę w sklepie Stow. rokdzielniczej „Dźwigni” przy ul. Panny Marii nr. 37, odbyło się półroczne ogólne zebranie członków. Zebranie zajął prezesa „Dźwigni” pan Oczko; prezydium zebrania stanowili: przewodniczący p. Zboński w zastępstwie ks. kan. Fulmana, pióro trzymała p. Michałowska. Na wstępie został odczytany protokół z poprzedniego zebrania i sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia. Poczem przystąpiono do wyborów 2-ech członków do zarządu. Na miejsce ustępujących pan: Rutkowski i Rayskiej, wybrane zostały panie: Jaworska i Wasilewska.

Nowy więc Zarząd tworzą panie: Oczko, Jaworska, Wasilewska, Będowska i Krajewska.

Na wniosek p. Wasilewskiej, która zaproponowała, aby udziałowcy zrzekli się swych udziałów lub zgodzili się na wypłacenie ich, zebrane wybrały komisję, mającą na celu obliczenie wartości sklepu i stosownie do tego wypłacenie udziałów. Do komisji weszli pp.: Orzeł, Juraszek, Bargiełło, Zochowski i Brzeska. Na tem obrady zakończono.

**Z Sądu Okręgowego.** Na piątkowym posiedzeniu Sekcji karnej Sądu Okręgowego rozpatrzono 8 spraw karnych, w tej liczbie cztery sprawy o obelgi i pobicie, dwie o nadmierne podnoszenie cen i dwie o kradzieże.

Oskarżone o nadmierne podnoszenie cen Ludwika Bajdora i Juljanna Patek, na mocy wyroku sądowego skazane zostały pierwsza na 25 — druga na 20 mk. grzywny z zasądzeniem opłat i kosztów sądowych.

W uzupełnieniu wzmianki, podanej o piątkowym posiedzeniu należy zaznaczyć, iż z powodu święta rozprawy sądowe nie były odłożone z czwartku na piątek, lecz termin posiedzenia został uprzednio na ten dzień wyznaczony.

**Spekulacja ziemniakami.** Zaden bodaj artykuł nie jest tak oponowany przez spekulację, jak ziemniaki, ten najważniejszy, a często jedyny obecnie środek odżywiania szerokiej mas ludności. Świadczy o tem ciągłe wahanie się cen, powodowane przez

spekulantów, którzy obecnie zjadają za korzec kartofli od 50 do 60 mk.

**Scianne drzew.** W ogrodzie szpitala N. Marij-Panny ścięto parę drzew słuchych, które tamowały dostęp światła słonecznego do sal szpitalnych.

**Licencjonowanie ogierów.** General-gubernatorstwo warszawskie przyznało sekcji chowu koni Centralnego Towarzystwa Rolniczego prawo zaliczoniowania 1000 ogierów, które, jako reproduktory, będą zwolnione od rekwizycji.

W okręgu częstochowskim spedy ogierów w celu zaliczoniowania ich odbędą się w Częstochowie (targ koni) dn. 21 sierpnia o godz. 10 rano, w Krzepicach (targ koni) dn. 22 sierpnia o godz. 10 rano. Licencji dokonywać będzie komisja. Opłata za licencję wynosił trzydzieści marek. Właściciel ogiera otrzyma świadectwo oraz kwitarsuz pokryć. Licencja ważna jest na rok jeden.

**Przyjechali z Rosji.** W tych dniach przyjechali z Rosji: Marcinkowski Roch, rolnik z Popowa zam. w Brzozce, Walkiewicz Józef, szewc z Rurut zam. w Częstochowie ul. Mała 22; Krzeczawa Adam, rolnik z Charkowa zam. w Lipi, Baczyński Andrzej, słu-szarz z Kijowa zam. w Częstochowie.

## Rozmaitości.

**Ludność Europy zmniejsza się.** Według zestawień angielskiej statystyki w Europie od początku wojny urodziło się o 12 i pół miliona ludzi mniej, niż w czasach przed wojną. Tyleż ludzi przypuszczalnie padło w bojach, zmniejszyła się więc ludność Europy o 25 milionów ludzi: nie licząc ranionych i inwalidów.

**Odezwa do złodziei.** W „Pinaer Anzeiger” (Saksonja) umieszczono następujący anon:

Uwaga pp. złodzieje w Koepitz! Pole kartoflane i buraczane na zakręcie drogi wiodącej do Neumuehle, należy do Emilia Izraela. A Emil Izrael walczy za was na froncie zachodnim. Pomimo to okradacie jego pole, podobnie jak w roku zeszłym. To ma być wdzięczność spółrodaków? Wstydzicie się wy nikczemni złodzieje!

**Nowy rekord lotniczy.** Szwajcarskie pisma donoszą, że w Filadelfji ustanowiono nowy rekord lotniczy. Jeden z lotników oznaczoną przestrzeń przebył w 42 minutach, co odpowiada szybkości 198 km. na godzinę.

**TEATR PARYSKI** w Piątek dnia 23 Sierpnia r. b.

**Polska agencja Teatralno-Koncertowa**

**JEDYNY KONCERT**

**IGNACEGO DYGASA**

światowej sławy tenora oraz pianisty

**Tadeusza Mazurkiewicza**

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

**Ważne dla szkół!**

**Uczcie poglądowo!**

Odpowiednie pomoce naukowe we wszystkich dziedzinach, poleca tanio,

**„UNIWEKSUM”** Warszawa Leszno 78 m. 8.

Szkołom prowincjonalnym na żądanie wysyłamy szczegółowe prospekty.

**Kursa Ochroniarskie**

**OPRZ SZKOŁA PROBLEWSKA**

**St. LIGEZÓWNY**

w Częstochowie, Kościuszki 9.

Zapisy codziennie prócz niedziel i świąt od 9 g. — 4 pp. Rozpoczęcie zajęć 4 września

**LEKARZ-DENTYSTA**

**Michał Grejniec**

ul. Panny Marij. № 10.

Wymywanie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych.

odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Ceny bardzo przystępne.

**DOKTOR**

**Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marij. № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu. 877—

**Doktor Okuszko**

przeprowadził się Szkoła 6.

Przyjmuje

w godz. od 4-6-ej. 110—

**Osoby,** zamieszkałe na prowincji mogą uczyć się listownie buchalterji, arytmetyki, stenografji, algebry, polskiego, geometrii, trygonometrii, niemieckiego, kaligrafji, francuskiego, angielskiego, łaciny, i t. p. opłacając po 15 do 25 mk. miesięcznie. Programy gratis wysła

**Kancelarja Kursów GRACJANA PYKA,**

**Warszawa Świętokrzyska № 17.**

0261— Po ukończeniu patenty.

**Kto**

ma do sprzedania, lub pragnie nabyć: dom, wieś, gospodarstwo, ogród, psa, kozę itp. — kto zgubi, znajdzie, zapomni, potrzebuje, kto szuka pracy, lekcji korepetycji, kto potrzebuje pracownika, rzemieślnika, pracowniczki, kasjerki, ekspedjentki, służącą, woznego, stróża i t. p. — niech poda ogłoszenie w „Głosie Częstochowskim” a będzie najtaniej i najskuteczniej załatwiony.

Administracja „Głosu Częstochowskiego” otwarta od 8 rano do 7 wiecz. w niedziele od 8 rano 10 i od 2-5 p.p.

**Kupię**

Biorok, szafę oszkloną biblioteczną dużą i krzesła, łaskawe oferty do składu elektromechanicznego ul. Kościuszki Nr. 8 957—

**Biuralista**

posiadający własną maszynę do pisania i obszerną znajomość czynności biurowych poszukuje stałej pracy lub przepisywania na godziny Zask. zgł. dla „Wilolda” w Red. Gońca 941—

**Mebie**

kredensy, stoły, krzesła, szafy, biurka, garnitur mebli lustra, łóżka po oetach przystępnych poleca skład Mebli ul. P. Marij Nr. 12. 936 |

**Deski**

do budowl! sprzedam Wiadomość Rynek Wileński-Nr. 12 —926—

**Zgubiono**

paszport niemiecki wydany na nazwisko Adama Cieali 935—

**Mięso**

świeże konskie Mała 2

**Biedna**

służąca zgubiła w kościele św. Rodziny chustkę czarną kaszmirową. Uprzą się łaskawego znalazcę o swrot ulica Janogórska 12 Bartalski 945—

**Okazja**

Do sprzedania gąsior i balony sukłane. Jasna Nr. 21 m. 14.

**Plac**

do sprzedania w Częstochowie przy ul. Mickiewicza Pokazać może p. Henryk Seifried właściciel domu przy ul. Mickiewicza w Częstochowie. Zgłoszenia pisemne lub osobiste do Marij Plucińskiej Sosnowiec ul. 3 Maja dom kołojowy Nr. 29. 934—

**Zgubiono:**

3) paszporty niemieckie 1) na nazwisko Franciszka Szymańskiego 2) Marij Szymańskiej 3) familijny Josefa, Tadeusza, Leokadij Janiny, Szymańskich.

Teatr „PARYSKI” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od Poniedziałku 19 do Czwartku 22 sierpnia r. b. (włącznie)

# URWIS

Pełna komizmu i humoru farsa w 5-ciu częściach z utalentowaną i niepozabawioną wdzięku artystką

LISA WEISE w roli głównej.

Nad program: **Niepokojące perfumy** (Komiczne.)

**Przerwanie frontu Włoskiego** Zdjęcie z natury.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka. Ślubacza. Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSK  
ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji № 27.

Program od wtorku 20 do piątku 23 Sierpnia.

Dzisiaj jeden z najpiękniejszych obrazów z piękna **Leda Nową** w roli głównej.

# „Jego dwie córki”

Nad program: **Lot nad jeziorem Bodeńskim i zambami bróla bawarskiego** (zdjęcia z natury).

Anons: Wkrótce ukaże się nowa gwiazda kinematograficzna **Karola Tölle** w ostatniej nowości w wielkim dramacie życiowym

„Pieśń Colombiny”

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora Bufet cukierniczy przy teatrze. Dla młodzieży, wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

## Żeńska VII-io klasowa Szkoła Zawodowa Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego

ul. Panny Marji № 58.

otwiera z początkiem roku szkolnego 1918 | 19 klasy wstępna, I i II.

Położenia o przyjęcie przyjmuje i informacji udziela kancelarja szkoły codziennie od godziny 10 do 1. pp.

Egzaminy wstępne odbywać się będą 28, 29, 30 i 31 sierpnia. r. b.

## Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia

Egzaminy powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3 i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmaje i wszelkich informacji udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-a. 0230—

### ZAKŁAD FRELÓWSKI

#### M. Kaczorowskiej Zelisławskiej

ulica Kościuszki Nr. 31.

Podaje do wiadomości ogólnej, że od 20 sierpnia rozpoczynają się zapisy panien i dzieci, do zwykłych wykładów dołącza się w tym roku kurs ogrodnictwa, ogród przy szkole. Zapisy codziennie od 3—6 z wyjątkiem świąt. —935

### Zawia domienie

Polowanie na gruntach miejskich zostało wydzierżawione. Pomimo to Magistrat otrzymał za wiadomienie, że już 16 sierpnia znalazło się dwóch myśliwych, którzy pozwolili sobie uprawiać na tych gruntach kłusownictwo. Niniejszem Magistrat aprasza, że takich Panów 1-go pociągnie do odpowiedzialności Sądowej i 2-o zwróci się do Władzy Powiatowej o odebranie im pozwolenia na broń.

Podaje się do wiadomości publicznej, że na terenie pol w obrębie miejskim Częstochowy polowac mają prawo: Na Zawodziu: pp. Barańsk; z tej strony Warty: Certowicz, Japo-wski, Marczewski i Nieprzecki. Po zatem nikt Uprasza się o wskazywanie tych, którzy dopuszczają się wykroczeń, do Magistratu. 0259—

MAGISTRAT

### Ofiary.

Na biednych do uzn. red. Pozostawione przez Gościa w Odeonie 3 Mk. 60 fen. kwit 281

#### 2-3 pokoje z kuchnią

możliwie umeblowane albo też 2 umeblowane pokoje z całodziennym utrzymaniem poszukiwane zaraz lub później na stałe za dobrą opłatą. Adres pod „A. W.” w Gościu.

**Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep** kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umeblowanie, sypania, stolowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416 |

**LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU** Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-jej do 8-jej p. p. 026 |

### Kartofle.

Po zakup kartofli wczesnych mogą się zgłosić na kupon C-D ser. XXIX w ilości 7 funtów na osobę za mk. 1 05 fen.

W środę dnia 21 Sierpnia r. b. mieszkańcy Okręgu I punkt sprzedaży chleba № 8

„ II „ „ „ „ „ 6
„ III „ „ „ „ „ 15
„ IV „ „ „ „ „ 18
„ X „ „ „ „ „ 41
„ XI „ „ „ „ „ 25
„ XII „ „ „ „ „ 11

We czwartek dnia 22 Sierpnia r. b. mieszkańcy Okręgu II, punkt sprzedaży chleba № 7

„ IV „ „ „ „ „ 19
„ XII „ „ „ „ „ 12

W piątek dnia 23 sierpnia r. b. mieszkańcy Okręgu II punkt sprzedaży chleba № 8 „ VII terminowe legitymacje całego miasta

Kartofle na mocy wykupionych kwitów wydawane będą w fabry. Pelczarów.

### DOKTOR

## Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2 choroby skórne i weneryczne Częstochowa ul. Piękna 5. 1-sze piętro. 754—

## Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły w Częstochowie ul. Piękna 7. (I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr. Przyjmuje od 2-jej do 5-jej południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

10 morgów. Urządzenie ornej ziemi z budynkami i łąką do sprzedania zaraz. Sprzedaż ras węd. w Rędzinach u Nowy Stradom Lang 10 Feliksa Magdziarza 913 922—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gośćca Częstochowskiego”